

**Деревина як конструкційний матеріал.  
Породи деревини. Прийоми роботи з  
інструментами та пристосуваннями.  
Економне використання матеріалів.**

6клас

Вчитель трудового навчання  
Капуста Валентина Миколаївна



- Найцінніша частина дерева — стовбур.
- Якщо розпиляти його поперек волокон, тобто зробити поперечний розріз, буде добре видно шарову будову деревини — багато кілець.
- Щороку на стовбурі утворюється одне річне кільце, тому, полічивши їх, можна визначити вік дерева.

# Породи дерев

- Деревина, наприклад, достатньо легко обробляється.
- Усі деревні породи поділяють на
- **хвойні** (ялина, сосна, модрина, кедр, ялиця)
- та **листяні** (дуб, береза, бук, граб, осика, липа тощо).

# Пиломатеріали

- Кожна порода деревини має свій колір, запах і текстуру. За текстурою досить легко визначити породу дерева. Наприклад, у хвойних порід річні кільця на поперечному розрізі помітніші, ніж у листяних.



# Пиломатеріали

- Пиломатеріали (оброблені лісоматеріали) — бруски, **дошки**, рейки, **планки** та інші деревинні матеріали, отримані шляхом розпилювання.
- **Дошка** – пиломатеріал товщиною від 8 до 100 мм включно та шириною більше подвійної товщини. Мінімальні розміри дошки становлять 8х17 мм.



- Брусок – пиломатеріал товщиною від 8 мм до 100 мм включно та шириною не більшою за дві товщини. Мінімальний розмір бруска 8х16 мм.



- Брус – пиломатеріал товщиною 100 мм і більше та шириною не більшою за дві товщини.
- Рейки – бруски малих розмірів з товщиною меншою за 8 мм.
- **Планки** – дошки малих розмірів з товщиною меншою ніж 8 мм.

- З кори, гілок та інших відходів деревообробної промисловості виготовляють такі конструкційні матеріалів, як фанера, деревоволокниста плита (ДВП) та деревостружкова плита (ДСП).

# Правила безпеки при роботі з інструментами

- 1. У процесі роботи слід сидіти прямо.
- 2. Пилочку лобзика слід тримати перпендикулярно до заготовки.
- 3. Пиляти потрібно рівномірно, виконуючи рухи вгору-вниз, не натискаючи сильно на пилочку, щоб вона не зламалася.
- 4. Пальці рук не можна розміщувати близько та навпроти руху пилочки.
- 5. Працюючи інструментом, не можна відволікатися і заважати працювати іншим.
- 6. Забороняється здмухувати тирсу, яка утворилася в результаті пиляння. Прибирати її необхідно щіткою-зміталкою.
- 7. Після завершення роботи інструменти потрібно покласти у відповідне місце, а робоче місце прибрати, здати роботу учителю.
- Використовуємо матеріал економно.



# Домашнє завдання

- Опрацювати матеріал презентації.
- *Знати породи дерев, та які пиломатеріали з них отримують.*
- Продовжувати роботу з виготовлення дібраного вами виробу.
- Зворотній зв'язок: освітня платформа Human
- або ел. пошта [valentinakapusta55@gmail.com](mailto:valentinakapusta55@gmail.com)

# Використані джерела

- <https://disted.edu.vn.ua/courses/learn/2933>